

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 70 bani.
Românie, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foaie politică.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

(Joia apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE

să primesc la **BIROUL ADMINISTRAȚIEI**
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir petiț prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Regimentul 31.

Correspondentul gazetei „Az Est”, din Budapesta trimis anume pe câmpul de luptă, ca să vadă bine și să scrie cele ce le-a văzut, laudă într-una din epistolele sale tipărite în timpul din urmă vitejia regimentului 31 din Sibiu. Ci că s'ar fi împotrivit cu îndârjire și-ar fi dat îndărăt puvoiu cutropitor din marea ofensivă a oștirilor rusești de la Baranovice. Astfel vedem că

regimen-
tul 31, scump nouă prin alcătuirea, istoria, și izvorul de unde se trage, ține piept tuturor vijeliilor cu o tărie de stâncă. El este vrednic prin urmare de munții Carpați ale căror ape limpezi i-a adăpat și limpezit viața, și-ale căror vârfuri cărunte și statornice i-a oțelit inima. Regimentul 31 din Sibiu e urzit în partea lui cea mai însemnată din Români. Vitejia lui e recunoscută, și vestea strălucitei sale învingeri cutreeră lumea întregă. O piatră nouă s'a adăugat, o piatră zămislită sub foc de plumb și vărsare de sânge eroic, la temelia de piatră, pe care și-o alcătuiește neamul și patria noastră pentru veacurile ce vor veni, în războiul acesta.

După Ivangorod, Baranovice, după frunza de stejar a biruinței, cununa de aur a statorniceii și cinstei; din fapte mari și luminoase se închiagă astfel rând pe rând și se desemnează calea pe care poporul nostru și-a știut-o tăia în urmărirea idealurilor și dorințelor sale. Putini am rămas acasă, noi câțiva gazetari și câțiva profesori, cari muncim cu condeiu, dar gândul și sufletul nostru este zi și noapte la voi, viteji ai regimentului 31 din Sibiu. Vă auzim în șanțuri, în

caldele și liniștitele nopți de vară cântând doina, și dorul nostru întâmpinându-vă în cale, într'o înfrățire bogată de lacrimi și simțăminte, vă chiamă cu înduioșări de mamă și de soră; vă vedem zburând la luptă cruntă, sub dogorârea văratică a soarelui de aur și inimile noastre prind să bată mai viu, și fiecare veste pe care firul de telegraf ne-o aduce cu iuțea de fulger, ne mărește nădejdea, ne-alină suferința, ne înseni-nează privirea, Flăcăi suntem mândri de voi! Sibiuul a îmbrăcat în ziua biruinței voastre haină de sărbătoare și steaguri nenumărate au fluturat pe clădiri publice și private, iar ici și colea și colorile noastre, cari râdeau și se bucurau. Așa modeste s'au înfățișat și ele, cum a dat bunul Dzeu; voi știți, că nouă nu ne place lauda, și și atunci când ne laudă alții, nouă ne cade bine a spune că ne-am împlinit numai datoria! Să și-o îplinească și alții însă mai mult de cât noi, și atunci vom ridica pe vârfurile și aripile inimilor noastre, steagurile bucuriei noastre depline.

Flăcăi, suntem mândri de voi!

Din România.

Adunarea trădătorilor dela Dacia. — Socialiștii contra războiului. — C. A. Rosetti.

Precum am cetit în gazetele din Budapesta, fugarii nostri, — asupra cărora ne-am arătat adeseori disprețul și desaprobarrea cea mai hotărâtă, — au început din nou lupta la București cu aceleași arme scârboase ale calomniei și batjocurei, ca și mai înainte, împotriva monarhiei austro-ungare. Aceasta este însă neputință în gradul cel mai mare. Ei se află și de astădată în starea tristă a omului, care e gata să se înece, și se prinde cu mâinile de orice firicel de

iarbă. Nenorocita de ofensivă rusească, care este în stingere completă, le-a mai animat pentru o clipă nădejtile lor mincinoase și vrednice de compătimire. Ei vorbesc, discută, zbiară, și dau din mâni și picioare, fără ca să poată trezi altceva în sufletul ascultătorilor, decât compătimire amestecată cu batjocură. Se înțelege, că centrul acestor agitații nevrednice este și de-astădată poetul Octavian Goga, acest trădător și dușman neîmpăcat al monarhiei noastre, care întocmai ca și italianul d'Anunzio, își aruncă veninul împotriva noastră cu orice prilej care-i vine înainte. Astfel, Duminică a avut loc la București trei întruniri cu caracter deosebit:

În sala Dacia, a avut loc întrunirea publică chemată de „Federația Unionistă” și „Acțiunea Națională” în favoarea unei intrări a României în războiu. Au luat acolo cuvântul d-nii Take Ionescu, Gr. N. Filipescu-fiul, profesorul Titulescu, generalul Lăzărescu și Octavian Goga. Toți oratorii au fost foarte aspri în discursurile lor contra monarhiei, declarând că acum iar a venit momentul ca România să declare războiu.

În sala cercului Sidoli, au ținut socialiștii o întrunire publică, în care oratorii Dr. Rakovski, Dr. Călin, Dr. Ecaterina Arbore, Marinescu, Frimu și alții au atacat cu putere partidul d lor Take Ionescu și Filipescu, cari vor să arunce cu orice preț România în războiu, de dragul Rusiei.

Tot în aceeași zi, guvernul român Academia română, parlamentul și toate așezămintele culturale au sărbătorit centenarul nașterii lui C. A. Rosetti, unul din creatorii României moderne, a Constituției românești, a Academiei române. În preajma monumentului lui C. A. Rosetti, s'au adunat Duminică un public foarte mare, ca să comemoreze pe marele bărbat de stat. Toate societățile culturale, industriale și comerciale au luat parte la această festivitate.

Regele României a trimis o coroană splendidă, cu inscripția „Regele Ferdinand I — lui Rosetti, marelui bărbat”. Au fost de față d-nii miniștri Brătianu, Duca, Morțun, Angheliescu, Con-

stantinescu, d-nii Poni, Dr. Istrati din partea Academiei române, dl Ferechide, președintele Camerei, d. Procopiu, președintele Sindicatului pressei, apoi membrii parlamentului, Camerei de comerț etc. Cel dintâiu a luat cuvântul prim-ministrul Brătianu, care a arătat însemnătatea operei sociale, naționale și culturale a lui A. C. Rossetti și datorită generațiilor de azi de a păstra și de a desvolta bunurile naționale lăsate drept moștenire de acest mare patriot. Au ținut apoi discursuri frumoase d-nii Ferechide, Dr. Istrati, Robescu în numele Primăriei, d. Hagi Teodorachi, în numele Camerei de comerț etc.

Politica de așteptare a României.

— *Ce a câștigat România așteptând? — România nu are nici o îndatorire în ce privește intrarea ei în acțiune.* —

Cetlm în „Dreptatea“.

Ținuta României este azi mai cercetată ca ori când. Gazetăria europeană, și dintr'o parte și dintr'alta, se ocupă de România cu multă îndârjire, condamnând sau scuzând așteptarea ce a primit-o. Fiecare ne judecă și ne măsoară după cum îi place sau nu, politica ce-am îmbrățișat-o.

Având ocazia să vorbim eri cu un diplomat al uneia din cele două partide luptătoare, acesta ne-a declarat următoarele:

— Politică de așteptare a României, este cea mai bună din câte putea să se facă. Chiar dacă această țară s'ar fi aflat alături de învingător, ea ar fi fost tot în pagubă dacă intra în războiu încă dela începutul primelor bătălii, — și aceasta fiindcă un Stat puțin organizat cum e România și sărac în izvoare este neputincios să ducă la bun sfârșit un războiu mai lung de 6 luni sau cel mult un an.

România stând pe loc a câștigat în primul rând timp; se găsește cât mai în măsură să cunoască pe adevăratul învingător — dacă va fi cumva vreunul până la sfârșitul războiului — a făcut economie de munițiuni și oameni și chiar de bani, cu toate că a ținut timp de doi ani armata pe picior de războiu.

În privința ținutei viitoare a României, cel cu care am vorbit ne-a spus:

E greu de hotărât ceva în privința ținutei viitoare a României. Ceeace este sigur, e faptul că d. Brătianu, cu îndemânarea care-l împodobește, a reușit să încheie cu ambele grupări politice o convenție politică, dar numai în ce privește neutralitatea. Înțelegerea încheiată nu delatură însă o intrare în acțiune, când d-lui Brătianu i-se va părea că a sosit momentul potrivit.

Motivul pentru călcarea convenției de neutralitate se găsește ușor, așa că România va sta fără să se miște numai în cazul când, încrucișarea de spade,

la care ne uităm de doi ani, nu va răni adânc pe nici una din ele.

Trei regimente rusești au năvălit în România.

— *Rușii au silit autoritățile românești să părăsească Mamornița. — Năvălitorii ruși au desarmat grănicerii români. — Lupte pe teritoriul românesc. — Măsurile guvernului român. — Ce răspund Rușii?* —

București, 15 Iunie. — Iese acum la iveală că năvălirea rusească în nordul Moldovei nu s'a redus numai la câteva patrulare slabe, de vre-o 50 cavaleriști ruși — ci după cele mai noi știri aproape trei regimente rusești compusă din infanterie și cavalerie, au pătruns pe teritoriul românesc din nordul Moldovei, ocupând ținutul dintre Mamornița și Molnița.

În cercurile oficiale românești se tâlmăcește astfel intrarea neașteptată a trupelor rusești pe teritoriul românesc:

După unii, aceste trupe neputând rupe linia de tranșee austro-ungară de pe frontul rus, în dosul căreia sunt întărituri de sârmă străbătute de puternici curenți electrici, trupele rusești au încercat o mișcare de năvălire străbătând pe teritoriul nostru și ocupând unghiul din nordul Moldovei dintre Noua Suliță și Filipăuți, fără ca comandantul acestor trupe să-și fi dat seama că au încălcat teritoriul românesc.

Punctele de satorire a graniței noastre în această regiune nu sunt destul de sigure, fiindcă nu Prutul este linia de frontieră, întru-cât granița românească în unele părți trece peste Prut și granița rusească trece dincoace de Prut, așa încât dintr'o greșală a comandantului trupelor, voind să facă o mișcare strategică, a trecut pe teritoriul românesc.

Spaima a fost mare în populația românească, toți locuitorii căutând să se retragă spre Dorohoi, îngroziți mai ales de viile focuri ce s'au tras și de o parte și de alta.

„Libertatea“ află că autoritățile românești dela graniță, uluite de năvălirea rusească, au fost silit de către trupele rusești să părăsească Mamornița

fără nici o explicație din partea comandamentului rusec care ne încălcase locul.

Primă lucrare a năvălitorilor ruși a fost ocuparea caselor de pază românești dela graniță și desarmarea grănicerilor români.

Comandanții ruși au silit apoi pe grănicerii români desarmați să se retragă în lăuntrul țării. După ce Rușii au ocupat 26 de case din dreapta și stânga Mamorniței, trupele rusești și-au făcut arătarea în acest târg, străbătându-l întreg și stabilindu-și lagărul pe platoul la sud de Mamornița.

„Viitorul scrie că comandantul trupelor ruse dela Prut a comunicat că s'au luat toate măsurile pentru ca greșala să fie îndreptată și ca după retragerea trupelor ce au năvălit să nu se mai repete asemenea cazuri.

Petersburg, 15 Iunie. — Agenția telegrafică „Vestnic“ comunică:

Înainte cu câteva zile s'a întâmplat că trupe neînsemnate rusești au trecut la Mamornița granița română. Lucrul e ușor de tâlmăcit prin faptul că hotarul nu e satorit în mod ce se poate vedea, lucrul de altfel stăverit și de generalul român și cel rus, cari au cercetat acum locul. Generalul rus și-a arătat părea de rău, și a asigurat, că trupele au ajuns numai din greșală la Mamornița și vor părăsi imediat această localitate.

București, 15 Iunie. — Răspunsul guvernului rus în chestia năvălirii Rușilor în Moldova a sosit la București. Nota a fost predată personal de ambasadorul Poklevski-Koziel primului ministru Brătianu. Răspunsul acesta n'a fost dat încă publicității. Se îmbrăște însă știrea, că guvernul rus declară într'ansa, că a primit raport din partea comandamentului suprem al armatei din Basarabia, și că cazul acesta s'a întâmplat în urma unei greșeli tactice a unui comandant militar.

Din cauza acestei greșeli tactice, — declară guvernul rus — șeful de trupe, care a trecut granița, a fost în pericol să ajungă cu toată trupa lui în prisoare. Și ca să scape de acest pericol a socotit ca scăparea cea mai bună e, să treacă granița română. Nota guvernului rus nu amintește nimic de faptul că trupele rusești au continuat și pe teritoriul românesc lupta și au voit să dea de acolo un atac de flanc asupra trupelor austro-ungare. Se așteaptă răspunsul guvernului Brătianu la nota Rusiei.

DEPEȘI.

Marele războiu al lumii.

Luptele mari dela Cernăuți și golirea lui. — Italienii încearcă să ia și ei ofensiva. — Ce mai vestesc Rușii despre biruințele lor? — Convorbire cu un diplomat grec.

Luptele mari dela Cernăuți și golirea lui.

Budapesta 18 Iunie. — Trupa de apărare dela șanțul de pod dela Cer-

năuți a trebuit să fie retrasă eri dinaintea focului de artilerie al dușmanului care era în mare număr peste noi. Peste noapte dușmanul și-a silit în mai multe puncte trecerea peste Prut și a intrat

în Cernăuți. Trupele noastre au golit orașul.

În Galiția ostică situația e neschimbată. La vest dela Wisniowczyk, pe Strypa, au fost zădărnice prin focul artileriei noastre mai multe atacuri rusești. În Wolynia trupele noastre au câștigat loc la nord dela Lippa, la nord dela Gorochow și la Lokaczy și au respins contra-atacuri rusești. Alaltăeri și eri au rămas în mâinile noastre 905 prizonieri și 3 mitralieze. La nord dela sectorul Turja forțe germane în lupte reușite au făcut prizonieri 14 ofițeri ruși, 3446 soldați și au luat un tun și 10 mitralieze. Între Sokal și Kolky au fost din nou respinse puternice ieșiri rusești.

Italienii încearcă să ia și ei ofensiva.

Pe frontul dela Isonzo Italienii au încercat din nou, în mai multe locuri, să înainteze, așa de pildă contra părții sudice dela Monte San Michele și contra pozițiilor noastre de înălțime la nord dela capul de pod dela Tolmein. Focul nostru de artilerie însă a împiedecat de la început orice atac. În Dolomiți lucrarea dușmanului în general a scăzut numai Monte Cadini a stat din când în când sub foc greu de artilerie, căruia i-au urmat mai multe atacuri slabe cari au fost în grabă respinse. Din locurile dela Primolano și contra frontului nostru la sud-vest dela Asiago Italienii și-au reînnoit ieșirile lor, dar pretutindeni au fost respinși.

Pe câmpul de operațiuni din Balcani, situația e neschimbată. — Gen. Höffer.

Ce mai vestesc Rușii despre biruințele lor?

Budapesta, 17 Iunie. — Comunicatul oficial rus dela 15 Iunie mai vesteste:

Ofensiva condusă de generalul Brusilov a continuat și pe ziua de ieri. Dușmanul (adică trupele germane și austro-ungare) a dat o contra-ofensivă în mai multe locuri. După cele mai noi rapoarte, numărul prizonierilor făcuți se ridică la un general, 3 comandanți de regiment, 2467 ofițeri, 5 medici de regiment, 150.000 soldați, iar prada se ridică la 163 tunuri, 466 mitralieze și 131 asvârlitoare de bombe.

Rușii se laudă grozav, și noi am arătat într'un număr trecut al gazetei, că suma aceasta pe care o înfățișează ei, este peste putință de mare. Deaceia nici să nu-i credem.

Convorbire cu un diplomat grec.

Berlin, 28 Mai. — „Vossische Zeitung“ primește din Haga un raport despre o convorbire cu un diplomat grec, care a zis: Dacă ne-am fi alăturat la Puterile Centrale, am fi dat flotei anglo-franceze din Mediterana prilejul binevenit, ca să-și arată puterea. De aceia

am fost siliți mai întâi să ne stăpânim furia și să rămânem liniștiți.

Acum stau lucrurile altfel, acum sunt două putințe: sau pacea în curând și restabilirea autorității Greciei, sau trebuie să sfârșim această situație groznică.

Acum când sfârșitul lui Kitchener cade la un loc cu oarecare întâmplări din Grecia, se poate spune că expediția din Salonic s'a produs din îndemnul lui Kitchener, că drumul său în Rusia era fără îndoială în legătură cu propuneri hotărâte pentru o acțiune comună mai strânsă a Angliei cu Rusia în contra Greciei, poate și în contra României. Aceste planuri nu s'au sfârșit dar de sigur s'au amânat.

Blocarea (închiderea) coastei grecești.

Berlin, 29 Mai. — Ziarul „Times“ anunță din Salonic că Sâmbătă a început blocarea întregii coaste grecești. La Cardiff, din ordinul autorităților vamale engleze s'a oprit ducerea de cărbuni în Grecia.

La 20 de vase nu li s'a permis să ia cărbuni nici pentru trebuințele proprii și li s'a dat ordin să părăsească portul.

La Phaleron staționează vase de război de ale Antantei, cari împiedică vasele grecești să intre ori să iasă din porturile Pireu Syros și Milos.

Toate acestea s'au făcut în urma ținutei Greciei față de înaintarea Germanilor și Bulgarilor la Ruppel.

„Daily Telegraph“ spune acelaș lucru, adăogă însă că toate vapoarele grecești aflătoare pe drum au fost prinse și duse la Malta și în porturile din sudul Franței.

Din loc însemnat se asigură că Înțelegera a cerut mai întâi demobilizarea imediată a armatei grecești. Într'aceasta, „Reuter“ anunță că consiliul de miniștri a decis desconcentrarea imediată a 12 contingente din cele mai vechi.

Cum a căzut orașul Cernăuți?

București, 19 Iunie. — Dela granița României se anunță, că Rușii au intrat în localitatea Zureni, iar la orle 8 au ocupat Cernăuți. Orașul n'a suferit mult, Rușii au bombardat numai gara și jurul. Clădirea gărei a ars.

București, 19 Iunie. — Din Burdujeni se anunță, că locuitorii din Cernăuți și împrejurimi, au fost duși cu mult înainte de sosirea Rușilor într'un loc sigur. De asemenea și arhivele autorităților și colecțiile prețioase. În Cernăuți a rămas numai garda civilă alcătuită din cetățenii orașului, dar și aceștia s'au retras la timp.

Lemberg, 19 Iunie. — Hotărâtor pentru golirea Cernăuțului, au fost luptele ce s'au încins la capul de pod al orașului. Încă de Marția trecută, Rușii

au bombardat cu putere pozițiile din jurul Cernăuțului. În noaptea de Marți spre Mercuri, Rușii în 10—16 rânduri au pornit dela asalt la asalt contra Cernăuțului. De când șanțurile dela capul de pod au căzut, cu toată apărarea eroică a garnizoanei austro-ungare, trupele rusești au putut trece Prutul și că urmare a trebuit să evacuem orașul.

Marele cartier general, 19 Iunie. —

Golirea orașului Cernăuți nu s'a putut ocoli. Aceasta s'a întâmplat în noaptea de Vineri spre Sâmbătă, la ordinul comandamentului militar. Nici ziarele din străinătate n'au făcut o taină din faptul că generalul rus Lesiczki a avut poruncă, ca să cucerească Cernăuți, cu orice preț, fără considerare de jertfe omenești. Rușii au atacat printr'un foc concentric de artilerie nemaipomenit până acum, șanțurile dela capul de pod din Cernăuți. Capul de pod din Cernăuți, tranșeele, adăposturile și obstacolele au pierit toate de pe suprafața pământului în urma acestui foc îngrozitor de artilerie.

Ordonanța guvernului cu privire la recolta anului de față.

Foaia oficială a publicat la 31 Mai ordonanța guvernului de data 30 Mai s. c. cu privire la secestrarea recoltei grâului, săcării, îndoiturilor (grâului mestecat), orzului meiului și ovăsului din anul 1916. Ordonanța are Nr. 2750/1916 M. P. și conține pe scurt următoarele dispoziții:

I. Secestrarea recoltei anului 1916.

§ 1. În interesul asigurării prevederii generale cu mijloacele de traiu și a trebuinței generale în cursul anului economic 1916/17, vânzarea și comerțul de altă dată, cum și întreținutarea recoltei de grâu, săcară, îndoitori, orz, meu și ovăs a anului 1916 se pot face numai în înțelesul dispozițiilor ministeriului și în condițiile stabilite de acelaș.

Spre acest scop recolta de grâu, secară, îndoitori, orz, meu și ovăs din anul 1916 se secestrează și producătorul poate dispune asupra ei, pe timpul cât are valoare această ordonanță numai în cadrele acesteia.

În aplicarea acestei ordonanțe se privește ca producător și acela, care primește dela producător din recolta anului 1916 grâu, secară, îndoitori, orz, meu și ovăs ca răsplătă pentru muncă, ca plată pentru secerat, plată pentru trecut sau stipulare.

§ 2. Producătorul poate să rețină și să întreținute liber acea parte din recolta secestrată, de care are trebuință pentru casa și economia sa.

La stabilirea trebuinței pentru casa și economia sa se socotește numai timpul până la 15 August 1917.

Sub titlu trebuinței pentru casă se poate socoti numai o astfel de cantitate de produse, care corăspunde porțiunii de făină de 400 grame pentru un cap pe zi, socotind și plata pentru măcinș, prăfuirea și tărățele, anume se pot socoti pro cap și pe lună din grâu, săcară, îndoitori și orz împreună numai 18 klgr., și adică după acele persoane, cari primesc întreținerea în permanență în gospodărie (§ 1). Cantitatea, ce poate se rețină producătorul din meu,

sub titlul pentru trebuința casei pro cap o stabilește primăria comunală (primarul orașului).

Ca trebuință pentru economie se poate socoti numai plata, ce se dă în natură (răsplata pentru muncă, pentru secerat, treerat, stipulațiunea pentru cei angajați, servitorii, muncitorii), sâmbanța pentru sâmbanț și trebuința pentru contingentul de animale. În această privință se poate înă socoti nu numai trebuința dela locul de producțiune a producătorului, ci și trebuința, ce s'ar ivi în economia aflătoare în alt loc a aceluia.

O altă ordonanță va stabili cât poate să întrebuițeze producătorul din recolta secestrată la fabricațiunea de splrit, agricola proprie.

§ 3. Partea producțiilor secestrate, ce trece peste trebuința casei și economiei proprii, producătorul o poate vinde numai Societății pe acții pentru produse de rășboiu, comisionarilor acesteia sau acelor, cari în sensul acestei ordonanțe (§ 5, 8—10) sunt autorizați să cumpere astfel de produse dela producător, conform certificatului de cumpărare emis de autorități. Producătorul este obligat să păstreze proviziile și la provocarea autorităților să le prezenteze celor, cari în sensul §-ului 5, îndreptățit fiind să cumpere, sunt provăzuți, cu certificate de cumpărare emise de autorități cum și Societăți pe acții pentru produse de rășboiu, comisionarilor acesteia sau acelor cumpărători, cari pe baza §§-ilor 9 sau 10, în înțelesul §§-ilor 7, 9 respective 10 sunt provăzuți cu document.

Producătorul nu poate dispune de partea recoltei, ce trece peste trebuințele casei și economiei proprii, nu o poate întrebuița, nici măcina, nici să o dea ca nutreț, nici să o prelucere, nici să o înstrăineze, nici a-i încuviința cuiva vre-un drept la aceea. Producătorul, care întrebuițează partea recoltei ce trece peste trebuințele casei și economiei proprii, măcinându-o, prelucrându-o sau dispunând de recolta sa în favorul unui al treilea, despre care știe, că în înțelesul acestei ordonanțe nu este îndreptățit la cumpărare sau că depășește îndreptățirea sa la cumpărare, e responsabil pentru aceasta conform dispozițiilor acestei ordonanțe.

Conform unei ordonanțe, ce se va emite mai târziu, producătorul este obligat să ofere spre cumpărare, verbal sau în scris până la termenul stabilit de ministerul de agricultură, Societății pe acții pentru produse de rășboiu (Budapesta V., Str. Nádor Nr. 9) partea nevândută a recoltei sale puse sub secestru, care trece peste trebuințele casei și economiei sale, dacă până la 15 Octombrie a anului 1916 nu a vândut-o celui îndreptățit spre cumpărare în înțelesul ordonanței prezente.

Partidei trebuie să i se dea o adeverință în scris pentru oferta făcută.

Societatea pe acții pentru produse de rășboiu este obligată să primească dela partide produsele oferite spre cumpărare cu prețul, care corespunde prețului maximal stabilit de autorități conform calității produselor.

§ 4. Producătorului îi este interzis a expedia de pe teritoriul comitatului, unde se află economia sa partea recoltei puse sub secestru. În economia sau gospodăria sa, ce se află situată pe teritoriul altui comitat, poate totuș producătorul să transporte produsele sale pentru înmagazinare sau pentru întrebuițare în înțelesul ordonanței prezente cu concesiunea primpretorelui cercual (în orașe cu concesiunea primarului orașeneș). Primpretorele cercual (primarul orașului) este obligat să înștiințeze cu privire la concesiunea dată atât pe primul funcționar al comitatului de pe care se transportă produsele, cât și pe primul funcționar al comitatului, pe care ele se transportă, de asemenea

și Societatea pe acții pentru produse de rășboiu. Persoanele numite în alineatul 3 al §-ului 1 pot să strămute produsele, ce le primesc sub titlul de răsplată a muncii, partea pentru secerat, pentru treerat sau ca stipulație, fără concesiune deosebită la locul apartinerii lor, stabile, chiar și în cazul când acel loc este situat afară de granițele comitatului, în care produsele au fost recoltate. Pentru transport, dacă aceasta se face cu trenul, cu naia sau cu carul este trebuință de un certificat de transport, conform normelor stabilite spre acest scop (în § 19).

Secestrul nu împiedecă zălogirea produselor ce s'a făcut în scopul execuțiunii. Totuș produsele se pot vinde pe calea licitațiunii numai dacă nu se face nici o dispoziție pentru procurarea lor pentru scopurile aprovizionării publice sau pentru trebuințele publice. Delegatul (executorul) este obligat ca în acest scop să înștiințeze Societatea pe acții pentru produsele de rășboiu.

II. Cumpărarea pentru trebuința casei și economiei proprii a cumpărătorului.

§ 5. Celce nu e însuș producător, sau acela a cărui recoltă nu acopere trebuința casei și economiei sale, este îndreptățit, pe baza unui certificat de cumpărare emis de primăria comunală să cumpere grâu pe la 15 Octombrie 1916 pentru trebuința casei proprii și pentru trebuința economiei sale, pe teritoriul comunei în care el locuiește, pe calea cumpărării efective cu excluderea ori cărui intermediator, dela oricare producător; pe baza unui certificat de cumpărare dela primpretorele cercului (dela primarul orașului) însă este îndreptățit a cumpăra, deasemenea până la 15 Octombrie 1916, pentru trebuința economiei sale pe teritoriul comitatului, săcară, îndoitori, meiu, orz și ovăs, pe calea cumpărării efective, cu excluderea oricărui intermediator dela oricare producător. Proprietarii, care țin animale pe teritoriul municipiilor orașenești nu pot cumpăra pentru susținerea animalelor lor, tot așa nici institutele publice, cari întrebuițează la întreprinderile lor industriale un contingent de vite, de orice fel, de peste 20 capete... Pentru provederea acestui contingent de animale se dispune în §. 8 al acestei ordonanțe.

Pe baza unei reprezentațiuni temeinice înaintate de primul oficial al comitatului, ministrul de comerț cu cel de interne și cu cel de agricultură pot concede ca partidele să se poată aproviziona și de pe teritoriul altor comune din comitat.

Procedura emiterii și întrebuițării certificatelor de cumpărare o stabilește o altă ordonanță.

Cel îndreptățit la cumpărare pe baza acestui paragraf este obligat să predea vânzătorului certificatul de cumpărare emis de autorități.

La stabilirea trebuinței pentru casa și economia sa poate socoti numai timpui până la 15 August 1917.

Consumentul, care se ocupă cu agricultura sau cu altă producțiune străveche poate să socotească sub titlul pentru trebuința casei porțiunea zilnică de 400 grame de făină pro cap — computându-se și vama, pulverea de făină și țărățele — care anume corespunde la o cantitate de produse de grâu, săcară și îndoitori la oaltă numai de 18 kgr.; alt consument însă poate să socotească numai câte 10 kgr. pro cap pe lună pentru toți aceia, cari beneficiază de regulă în economia casei de proviziune în natură. Porțiunea de meiu o fixează primăria comunală.

Sub titlul pentru trebuința economiei, cel ce au întreprinderi agricole, pot procura, pe lângă certificat de cumpărare, sâmbanța necesară

pentru sâmbanț cum și produsele necesare la ținerea și îngrijirea animalelor lor de prăsilă și de folos în economie, pe cari nu le pot ține din recolta ce ei o produc. Proprietarii altor întreprinderi pot să procure numai cantitatea de produse necesară pentru cei angajați în întreprinderea lor, cum și pentru ținerea animalelor de prăsilă, ce le reclamează continuarea întreprinderii. Alții, din contră, pot să procure numai cantitatea de produse necesare pentru trebuința casei proprii și pentru susținere acelor animale, cari le sunt indispensabile pentru ocupațiunea lor sau la împlinirea chemării lor. Cu privire la procurarea cantității produselor destinate a fi prelucrate în întreprinderea partidei, cum și pentru procurarea cantității necesare la îngrijire sunt luate dispoziții în § 12 al acestei ordonanțe.

§ 6. Dacă celce a cumpărat produsele pentru acoperirea trebuinței casei și economiei sale pe baza §-ului 5, în urma schimbărilor în familia și economia sa, ar voi să vândă din cantitatea de produse, el ar putea să vândă numai Societății pe acții pentru produse de rășboiu, comisionarilor acesteia sau celor îndreptățit să cumpere în sensul §§-ilor 8 sau 9. (Va urma).

Ce trebuie să știe fiecare om cu privire la „Ajutorul de stat?”

Ajutorul de stat e făcut din ajutorul zilnic pentru susținere și din ajutorul pentru plățirea chiriei (dacă aparținătorii celui înrolat locuiesc în casă cu chirie).

Suma ajutorului o statorește ministrul de honvezi prin ordinațiuni speciale. Afară de ajutorul zilnic statorit se mai plătește apoi ajutorul pentru chirie, care nu poate fi mai mare decât suma, pe care ar trebui să o plătească respectiva familie pentru chirie.

Conform ordinațiunei dată de d. ministru de honvezi sub numărul 37999/20 b. — 1914 suma ajutorului nu este aceeași pentru întreaga țeară, ea se schimbă după ținuturi, uneori e mai mică, pe alocurea e mai mare, după cum sunt împrejurările de traiu din acel ținut. Următorul conspect conține comitatele (cu populația românească) cu arătarea taxei pentru ajutor:

Pentru comitatele Alba-Inferioară, Bistrița-Năsău, Trei scaune, Hunedoara, Târnava-mică, Sibiu, (în afară de orașul Sibiu), Solnoc-Dobâca, Turda-Arieș și Odorheiu ajutorul de stat face la zi:

pentru traiu	pentru chirie	cu totul
57 fil.	28.5 fil.	85.5 fil.

Pentru comitatele Arad, Bihor, Cluj, Caraș-Severin, Maramureș, Sătmăș, Sălăgiu, Timiș (în afară de Timișoara), Torontal și Ugocia ajutorul face la zi:

pentru traiu	pentru chirie	cu totul
62 fil.	31 fil.	93 fil.

Pentru următoarele orașe ajutorul la zi face:

	traiu	chirie	cu totul
Sibiu	70 fil.	33 fil.	105 fil.
Timișoara	64 fil.	32 fil.	96 fil.
Budapesta	78 fil.	39 fil.	117 fil.
Pojon	88 fil.	44 fil.	132 fil.

Fiecare membru de familie, care e sub 8 ani primește zilnic jumătate din competența de ajutor zilnic amintită mai sus, iar cei trecuți de 8 ani primesc întreg ajutorul.

Ajutorul zilnic dimpreună cu ajutorul pentru chirie poate fi, bună oară pentru o zi cel mult atâta, cât a câștigat cel înrolat prin munca sa proprie înainte de a intra sub steag.

Când sunt îndatorate autoritățile să urce ajutorul de stat?

1. Dacă familia celui înrolat s'a înmulțit printr-o nouă naștere.

2. Dacă vre-un copil din aceea familie a împlinit în răstimpul primirii ajutorului vârsta de 8 ani.

3. Dacă vre-un membru din familia celui înrolat, pe care cel înrolat nu l'a susținut înainte de a intra sub steag ar ajunge să fie înștilnțat, ca să l' susțină cel înrolat. În acest caz familia celui înrolat va primi ajutor și pentru acest nou membru al ei.

Când au autoritățile datorința să scadă ajutorul?

1. Dacă vre un membru din familia ajutorată moare.

2. Dacă vre un membru din familia ajutorată ese din sinul acelei familii în urma căsătoriei sau din alte pricini și astfel nu mai are nevoie de susținere.

3. Dacă familia ajutorată ajunge în de cursul ajutorării la vre-o moștenire sau ar ajunge într'un alt mod oarecare în proprietatea vre-unei case, ori ar primi eventual locuință gratuită.

De când începe urcarea ori scăderea ajutorului de stat?

Dela mijlocul acelei luni, în care a avut loc (s'a întâmplat) vre-unul diu cazurile înșirate

mai sus. Dacă aceste cazuri s'ar întâmpla în a doua jumătate a lunii, atunci urcarea ori scăderea începe cu prima zi a lunii următoare.

Unde se capătă acest ajutor?

În comune la antistiiile comunale, iar în orașe la casele orașenești și anume se plătește de 2 ori pe lună la 1 și 15 ale fiecărei luni.

Ce trebuie să arate (să prezinte) fiecare când primește ajutorul?

Cartea de plată (libelul, livretul) făcut anume pentru cei cari sunt ajutorați și în care se înseamnă la fiecare plată sumele plătite.

Ajutorul de stat se plătește acelu membru din familia ajutorată, pe care familia îl încredințează cu ridicarea banilor. Nu e iertat însă să fie plătit acest ajutor la mâna celui înrolat.

Ce e de făcut, dacă cartea de plată se pierde?

Faptul acesta trebuie înștilnțat antistiei comunale, care va hotărâ darea unei noi cărți de plată.

Incepând de când se pot ridica (scoate) banii de ajutor pe baza noiei cărți de plată?

Incepând cu prima jumătate a lunii, care urmează după perderea cărții vechi.

Pentru facerea chitanțelor ori pentru darea nouilor cărți de plată nu trebuie plătit nimic.

Ce pot opri autoritățile din banii de ajutor?

1. Sumele, pe cari autoritățile le-au dat înainte din ajutor familiilor cari au lipsă de acest ajutor.

2. Oprirea de bani se mai poate face și atunci dacă cuiva i-s'a dat din greșală mai mult ajutor decât i-s'ar fi cuvenit.

Se poate sechestra (cuprinde) ajutorul de stat?

Nu se poate.

Se poate scrie ajutorul de stat pe un altul, ori se poate plăti din el vre-o datorie?

Nu; numai singură chiria se poate plăti din ajutor.

Cucerirea unui fort de la Italiieni.

Comunicatele oficiale vestesc zi de zi succese nouă și tot mai mari pe frontul italian. Noi înaintăm neîncetat, iar Italiienii se retrag din fața armatelor noastre biruitoare. Chipul

nostru de azi întâișează lupta piept la piept a oștirii austro-ungare, în care ea cucerește un fort panțerat dela Italiieni. Faptul această e cea mai strălucită biruință a armatei noastre.

Cari sunt legile și ordinațiunile, cari statorcesc ajutorarea și modul, cum are să se întâmpile aceasta?

Articolii de lege XI, din anul 1882, XLV din anul 1914 și XV, din anul 1915, apoi ordinațiunile Nr. 100.000 și 130.000 din 1914, precum și Nr. 70.000 din 1915 ale ministrului de finanțe.

(Va urma.)

ECONOMIE

Fânațele și pășunile.

(Continuare.)

Timpu cositului. Osândit trebuie obiceiul de a trăgăna cositul erburilor până într'un târziu adesea până ce e coaptă sămânța atâtor buruieni cari deci se sporesc în dragă voie. Într'aceea foitele erboase se ofilesc și pică imbrăncite, rămânând mai numai pășul sec și cotoarele desgolite, bătoase și în mare parte nemistuibile. De aci ogrinții mulți și netrebnici, de cari au parte vitele la noi.

Țăranii noștri recunosc și ei, că prin cositul »în floare«, așa dar cu săptămâni mai înainte decum îndatinesc, ar dobândi nutreț mai fraged, mai nutritor și priincios vitelor, că fânațele ar otăvi mai bine și că ar isprăvi cu uscatul și dusul fânului până a nu fi întervenit secerișul. Da, ei recunosc foloasele cositului timpuriu. Când însă e la adică, se codec cu încăpăținare, sub cuvânt, că iarba crudă „ar scădea“ la uscat, peste măsură, nu însă iarba »coaptă«.

Așa este, numai cât erburile cosite în floare cu începere din Maiu, produc mai tot atâta nutreț, aorea tot atâta sau mai mult chiar, cât am fi dobândind prin cositul într'un târziu și natural că nu scăderea temută pe nedrept, ci bună-tatea și cătățimea fânului sunt hotărâtoare.

Sorocul cel mai potrivit de a cosi fânurile, naturale și măestrite, este când erburile încep a înflori și cel mai târziu când sunt mai toate în floare. Ceea ce zicem despre fân se potrivește și pentru otavă.

Instrumentele de cosit și uscat nutrețul. Cositul se face cu ajutorul a două instrumente: coasa și mașina de cosit.

Dacă coasa e bună, un cosaș deprins poate isprăvi zilnic mai 1/2 jugăr așa că de jugăr s'ar veni 2 1/2 cosași. Prin baterea migăloasă cu ciocanul, de 3 sau 4 ori la zi, se perde mult timp scump plătit. Micele scule de bătut lucră bine și neasemuit mai sprinten; prețul lor odinziară piperat, s'a estinit blișor. Cosașii neoași, cari adese muncesc cu săptămânie împreună, obicinuit cu ruptul s'ar putea și ei împreună cum-părânduși asemenea sculă în tovarășie. Tot așa ar putea arândășii și chiar țăranii mai cu dare de mână.

Alegerea coaselor și înzestrarea cu codărâșii vor rămânea în sarcina cosașilor așea pri-cepuți și dibaci.

Mai presus de coasă e **cositoarea** sau mașina de cosit care, trasă de 2 cai buni, face la zi 5 1/2—8 jugăre, așa dar cât ar isprăvi, în acelaș timp, vre-o 10 cosași. Cu totul osebite de secerătoarea atât grea, scumpă și meșteșugită, mașina de cosit e simplă, îndemnatică, destul de estină și ușoară. Ea lasă cositura risipită gata, săvârșind astfel două lucrări în acelaș timp și contribuind, așa zicând de-agiaba, la uscatul nutrețului. De când cu scumpirea peste măsură și puținătatea cosașilor, mașina de cosit atât de spornică ar trebui împământentă și în satele noastre după exemplul Sașilor, cari și în această privință ne-au luat pe dinainte.

Din nutrețul ce e a se da vitelor în stare verde se va cosi numai cât trebuie pe 1 zi sau

2, nu mai mult. Prin aceea, că se dă înterban-tat sau umezit de ploaie ori roașă, vitele se umflă și se îmbolnăvesc ușor.

Uscatul prin împrăștiare cu furca și grebla și așezarea în căpițe (bughăne, boaghe, purcoale) prezintă apueături atât de simple și obștețe, cunoscute, că am putea trece mai departe fără a ne opri.

Atâta numai în pripă, că furca și grebla de lemn, folosite la noi, sunt estine și practice la uscat și strâns nutrețul, dacă la încărcat și descărcat neîntrecută rămâne furca americană atât de vânjoasă, ușoară și ageră. Pentru întors și seuturat nutrețul s'a înstrodus, în locul furcei, o mașină spornică și nu tocmai scumpă. Este furca mecanică, un fel de osie cu scaun și roate și între ele cu greble sau furci de oțel, cari merg rotindu-se și asvârlind cositura așea deopotrivă. O altă mașină foarte practică e cunoscuta **greblă mecanică** cu lungi colți de oțel în forma secerii.

Amândouă mașinile lucră sprinten și fără greș. Deși trase de câte un singur cal, ele suplinesc impoună munca scumpă a 35—40 zilei cu brațele, isprăvind zilnic vre-o 10 jugăre.

După cum vedem, brațele atât de scumpe pot fi ușor înlocuite prin mașinile atât de spornice și deci estine, mai ales azi când nu căpătăm zilei nici cu bani scumpi.

Păstrarea nutrețului în lber și sub coperiș. Vom așânti privirea asupra fânului din erburii cum și din mirișii, trifoiu, mazărice sau alte plante frunzoase.

Cea mai sigură și desăvârșită e neîndolos păstrarea în șoproane, sau aiurea sub coperiș în furci poduri, șoproane (șopuri) ori gâbănașe așoase și ferite de umezeală, furtuni și găini, cari murdăresc nutrețul cu pensele și găinașul lor stricăcios vitelor. Asemenea clădiri însă se pun bucuros în slujba șpicoaselor, ca mai prețioase așa că pentru fân și otavă nu rămâne decât păstrarea în clăi ori girezi.

Pe lângă că nutrețul așezat la fund și înspre vârf sau coamă adese trece în mucezure și trebuie aruncat, de câte ori vitel, proprii ori streine, nu dau năvala asupra clăilor, și așa desgrădite și uneori răsleje, murdărind, izidind și dripind în picioare nutreț din greu.

Cine are destule clădiri, unde să poată adăposti bucate și nutrețuri și tot, cu atât mai bine. Mulțimea covârșitoare însă, care nu are unde, și-ar putea ajuta, de minune cu șoproane deschise, așadar fără păreți, înșghebate din câte 4 prăjini sau bârne groșciare și cât mai înalte, cari se înșepenesc în pământ la deșartare de 3 1/2—4 m, în forma unui oblong scurt. Acoperișul se face din paie, stuh (rogoz) sau alt material ușor și se potrivește, între cele 4 prăjini, pe câte un cep sau piron de așa că să poată fi ridicat ori coborât până unde trebuie deocamdată. Din jos se înciripă un podișor simplu, dar sdra-vân și dăinutor, care să împedecă jilăvirea nutrețului. În lipsa lemnului trebuitor ne putem ajuta, destul de bine cu un așternut gros de paie ogrinji vreascuri, crengi desfrunzite și așa m. d. Șopronul se va împrejmul cu un țarc (gard) sau altceva drept scut contra vitelor.

Aceste șoproane întrunesc mai toate cerințele dorite. Pe lângă că sunt în adevăr foarte estine, îndemnatic și pot fi înșghebate în pripă, ele ocrotesc nutrețul cu desăvârșire împotriva umezelii și mucegăirei. Cerând trebuința, nutrețul se poate lua pe rând și în porții ori cât de mici, fiindcă acoperișul nu îngădue ploilor și zăpezii intrare chiar și când ar rămânea cu 2—3 m, mai sus de fața nutrețului. Acel cari ar dori ca să lipsească coperișul care, adevărat este, se mișcă cu anevoc în sus, n'au decât să asopere nutrețul dintre prăjini cu pânză

anume cernită și dacă li s'ar pșea scumpă, cu paie sau alt material estin.

Este dela sine înteles, că se pot face șoproane lângă olaltă, în număr de 2, 3 și așa m. d., cari să îngădue adăpostirea și a șpicoaselor, mazărei, bobulul și c. l. Șoproanele deschise aduc serviții de necrezut, chiar și fiind neacoperite sau având de-așupra un cort de mușama (pânză cernită) ori macar paie.

D. Comșa.

Știrile Săptămânii.

Siblu, 22 Iunie n.

Cătră abonați.

Prin aceasta aducem la cunoștință, că la numărul de față am adaus mandate la folle tuturor acelora, al căror abonament se isprăvește cu 30 Iunie. Ne rugăm deci pentru trimiterea abonamentului cât mai curând, ca astfel se putem regula din vreme cărțile și să nu fim siliți a opri foata. — Totodată mai amintim, că deodată cu trimiterea banilor pentru foata de Jot-Duminecă se pot adauge bani și pentru foata de Marția și Sâmbăta. Prețul abonamentului este:

Foata de Dumineca:

Pe un an . . . . . K. 5.40
Pe o jumătate de an 2.70

Foata de Marția și Sâmbăta:

Pe un an . . . . . K. 8.—
Pe o jumătate de an . . . . . „ 4.—
Pe un pătrar de an . . . . . „ 2.—

Rugăm pe toți abonații noștri vechi să lățească foata în cercul cunoșcutlor lor. Cine dorește să cunoască »Foata Poporului«, să ne scrie pe o simplă carte postală, iar noi îi vom trimite momentan un număr de probă gratis din foata de Duminecă, Marți sau Sâmbăta, după cum va dori.

Distincție. Pentru merite pe câmpul de luptă a fost distins de Maj. Sa tinărul medic asistent român Dl Dr. Iosif Stoichiția, cu crucea de aur pentru merite, cu coroana pe banda medaliei de vitejie.

Grindină mare. Luni în zori de zi pe la orele 4 s'a descărcat asupra Sibliului și împrejurimei pe-o lungime de 35 klm, și-o lățime de 8 klm, o furtună groaznică, înșoțită de o răpăială de grindină în mărimea nucilor și mai mari chiar, care au spart și stricat tot ce-au întâlnit în cale. Zgomotul care înșoțea furtuna aceasta era atât de mare, încât socoteai că se prăpădește lumea. Câteva mii de giumuri au căzut pradă grindinei în orașul nostru, iar poamele și bucatele cari au fost atinse s'au nimicit. Prin parcuri zăceau nenumărate frunze și crăculețe rupte, iar printre ele paseri cari nu și-au găsit adăpost. Pagubele sunt însemnate. Norocul a fost că grindina n'a bătut pe un loc mai întins și n'a ținut mult.

Caz de moarte. Despre răposatul Petru Popa, ni se scrie că a fost un tinăr înzestrat cu cunoștințe foarte frumoase. După terminarea liceului a studiat la cursul teologic și a luat diploma de notar. Bland de la fire, cinstit și de caracter, a fost iubit de toți, cari l'au cunoscut. Contragându-și o boală din neprecaușune

(era dansator pensionat), nouă, ani le zile a petrecut în casa părinților săi iubți, tot cu nădejdea, că se va însănătoși, dar, consumat de boala necrutătoare, s'a stins, ca o luminare, în floarea vieții. Mare este durerea părinților nemângâiați, cari au făcut pentru el toate jertfele putincioase.

Prețurile maximale (cele mai mari) pentru mijloacele de trai, începând din 16 Iunie n., sunt următoarele:

Unsoare de porc toptă	1 kgr.	9.— cor.
Untură » » netoptă	1 »	7.50 »
Slănină proaspătă	1 »	7.50 »
Slănină afumată, papricată, sărată	1 »	8.— »
Carne de porc proaspătă cu slănină cu jumătatea de porc (cu cap și cu picioare)		
la porci cu slănină	1 »	6.— »
la porci fără slănină	1 »	5.60 »
Carne de porc (Carré)	1 »	7.— »
Carne de porc din alte părți	1 »	6.40 »
Carne de porc fiartă	1 »	10.— »
Cărnați	1 »	7.— »
Jumere	1 »	6.— »
Jumere (cu mașina)	1 »	5.— »

Toți trebuie să se țină de aceste prețuri. Contravenienții se pedepsesc cu arest până la 3 luni și 600 cor.

Copil dispărut. Din curtea țărâncii Ioana Dumitru Lupea din Săcel, numărul 39, a dispărut într-o dimineață între orele 8 și 9 înainte de 5 săptămâni, nepotul ei, cu numele Nicolae, în etate de doi ani și jumătate, al cărui tată se află pe câmpul de război, — fără a se fi putut da până acum de urma dispărutului. Celce ar ști cumva ceva despre acest copil dispărut, este rugat a face comunicare despre aceasta ori numitei Ioana Dumitru Lupea, ori antistiei comunale din Săcel.

Ajutor militar pentru facerea fânului. În anul trecut rămânând, din lipsă de brațe muncitoare, numeroase fânețe necosite, în urma căreia s'a declarat în țara întreagă o lipsă simțitoare de nutreț, administrația militară a hotărât a pune în anul acesta la dispoziția proprietarilor lucrători militari pentru facerea fânului.

Proprietarii, cari reflectează la astfel de ajutoare trebuie însă să se oblige a vinde întreaga cantitate de fân produsă administrației militare. Prețurile, ce le plătește aceasta sunt, după calitate și 100 kg.: pentru fân de munte K. 6.— și pentru fân de șes K 5.— din cari sume se detrag spesele avute cu întreținerea și transportarea militarilor și a carălor.

Pentru economii mai mici, cari nu sunt în stare a-și face și aduna înșelii fânul, se oferă

și altă putință de a se folosi de brațe de muncă militare. Administrația militară îndeplinește lucrările împreună cu facerea fânului și „în parte“. În cazul acesta jumătate din fânul făcut îi compete administrației militare, iar cealaltă jumătate economii sunt obligați a o vinde exclusiv aceleiași administrații, cu prețurile de mai sus. Cantitatea necesară trebuințelor proprii ale proprietarilor, se poate reținea, având a se anunța prealabil administrației militare.

Formulare de cereri (declarații) pentru primirea de lucrători militari se află depuse la toate primăriile comunale.

Notiță. Soldați invalizi (fără mâni sau fără picioare) cari n'au primit încă membre artificiale (făcute) să se anunțe îndată la despărțământul militar al magistratului orașeneș.

— **Soldații ramași orbi în acest războiu,** sunt provocați să se înfățișeze spre folosul lor la despărțământul militar al magistratului.

Făină într'un cosciug. La gara de sud din Budapesta, a sosit o ladă, pe care sta scris: Expeditorul: Iosif Pflinn, »Concordia« Intreprindere de pompe funebre«, pentru firma Marx et Grossmann, fabrică de cosciuguri de metal, Budapesta. Deschizându-se lada s'a găsit într'adevăr un cosciug de metal. Cum însă cosciugul cântărea 265 klg., funcționarul vamei a ridicat capacul, în care a găsit doi saci cu făină calitate primă. Cum transportul de făină, mai ales pe așa o cale, nu e corect și oprit de noule măsuri ale guvernului, făina a fost confiscată și vândută fabricii comunale de pâine cu 65 cor. 85 fileri. Banii au intrat în fondul invalizilor, iar expeditorul a fost dat în judecată.

Prețul vinului. Rezervele de vin fiind în țara întreagă foarte reduse, încât probabil nici nu vor fi suficiente până la recolta viitoare, prețul vinului este pretutindenea în continuă creștere. Pentru vinuri albe ușoare de 7 $\frac{1}{2}$ —8% se plătește azi până la K 120.— iar vinurile mai bune cu K 125.—K 140.—. Vinuri mai grele sub K 150.— nu se pot cumpăra, iar vinul roșu lipsește cu desăvârșire în plață.

Când e nevoie de legitimații de călătorie? În cea mai nouă ordinațiune a ministrului de interne, se anunță că trebuiesc luate dela poliție certificate de legitimație pentru călătoriile ce s'ar face 1. în Ungaria: în comitatele Alba de jos, Bistrița, Năsăud, Brașov, Ciuc, Făgăraș, Treiscaune, Hunedoara, Târnava-Mică, Caraș-Severin, Murăș-Turda, Maramurăș, Târnava-Mare, Sibiu, Timiș, Torontal, Odorhei și orașul Fiume. 2. Pe întreg teritoriul Croației și Slavoniei. 3. În Austria, pentru călătoriile în Buco-

vina, Dalmația, Galizia, Carintia, și Craina, Silezia (cercurile Bielitz, Teschen și Feistadt), Salzburg pe tot teritoriul, afară de cercurile Salzburg și Hallein în Stiria, afară de Graz, Leoben, apoi în Tirol, Voralberg. 4. Pentru călătoriile în Bosnia și Herțegovina. Certificatelor trebuie să fie prevăzute cu fotografiile pentru călătoriile în Austria, Fiume, Slavonia și Croația.

Moartea grabnică a generalului Moltke.

Din Berlin se comunică cu data de ieri: Generalul-colonel Moltke, șeful statului major, a încetat subit din viață astăzi după după amiază în decursul serbării de doliu pentru mareșalul Goltz-Pașa, lovit fiind de apoplexie.

Testamentul lui Kitchener. Din Haga se comunică: Conform unor știri din cel mai bun izvor lordul Kitchener voia să ajugă în atingere cu armata lui Brusilov, pentru a fi de față, la invitarea Țarului, la ofensiva rusă din Volhynia și Galizia. Averea lui Kitchener, în sumă de 5 milioane franci o moștenește sora lui.

Două ouă pe săptămână. Magistratul orașului Berlin a publicat zilele trecute ordinațiunea privitoare la două, conform căreia ouă de găină se pot vinde numai arătând jetonul berlinez pentru carne, și adică de fiecare jeton de carne, săptămânal, se pot da numai două ouă. După ce se vând două ouă, vânzătorul e obligat să perforze jetonul săptămânal de carne, cu care apoi nu mai poți cumpăra alte ouă. Cel cari nu se vor conforma acestei ordinațiuni, vor fi pedepsiți cu închisoare până la 6 luni sau cu pedeapsă în bani până la 1500 marce.

„**Infrățirea**“ *federația insoțitorilor sătești în Sibiu Nagyszebeu strada Brukental Anul 17* ține oare de birou pentru timpul de vară în fiecare zi de lucru dela 8—1.

Opriri dela reprezentațiile cinematografice. Într'un comitat al Ungariei, în Moson s'a votat un regulament, prin care tinerii sub 15 ani sunt opriri dela cercetarea cinematografelor. Copii pot fi de față la astfel de reprezentații, numai dacă sunt supraveghiați de părinții, de tutori, sau de învățătorii lor. Proprietarul cinematografului, în caz când a călcat dispozițiile regulamentului, se pedepsește cu amendă și închisoare.

Carne pentru abonați: Lucru de tot minunat. Ziarul parizian »L'Oeuvre« a cumpărat boi grași, i-a tăiat și i-a vândut abonaților săi pe socoteală proprie Ziarul a obținut peile și a putut vinde carnea cu 12%, mai ieftin, ca prețul statorit prin lege.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Heraș.
Tiparul „Tipografia Poporului“

Nu uita

stimatelor cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unei inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribuie și D-Tu la răspândirea și lățirea foilor noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Caută

o familie română din Sibiu o femeie sau fată din casă mai bună ca **ingrijitoare** la doi copii de 3 și 6 ani a se adresa la administrația Foli Poporului Nagyszeben (Sibiu).

Centrala de lână din țările coroanei ungare,

face de știre, că loc de adunat lână în ori ce cantitate fie cât de mică și de ori ce sortă, pentru vânzătorii de Dl Jakob Löwy Fleischergasse Nr. 3 II. 4 în Sibiu (Nagyszeben).

O casă

cu grădină și 2 trăsuri, un landauer și-o trăsură deschisă, sunt de vânzare. Casa este lângă „Neppenlorfer Maut“.

Să se întrebe la Banholzplatz (Poarta turnului) Nr. 1.

Viuderea la Grand Magázin

se începe Luni în 19 Iunie 1916 în toate despărțământele cu prețurile cele mai ieftine.

Boltă bogată în covoare, perdele albituri, creton, modă, umbrele etc.

Moșie de exarândat.

În hotarul comunei Oroiu săcuiesc — Székelyuray, cott. Murăș Turda — se află de exarândat o moșie de circa 300 (treisute) jugăre. Terminusul de exarândare toamna anului curent (1916) respective primăvara anului viitor (1917).

Cu amănunte servește:

văd. Carolina C. Codercea
Cluj (Kolozsvár) Majális u. 1

Vânzători și negustori

pot căpăta cele mai frumoase amintiri de război, țesute cu mătase, pe passepartou, în toate limbile. Mărima 42x52 cm. Prețul de bucată 1 K. 10 fil

Hugo Iellinek

Wiener Stokerei—Werkstätte.
Wien VII Bezirk, Lindeng. 55

Mare cumpărător

caută bluse, haine de dame și copii și căciulițe (lucrate de țărani unguri).

Condiția principală lucru de prima ordine.

Oferte să se trimită la

Aubel, Budapest str. Márton 35/a Parterre 1

Econoamă.

Un preot văduv, în etate de 32 ani rămas cu 2 copii (de 4 și 6 ani) caută o econoamă inteligentă, în etate până la 35 ani.

Ofertele dimpreună cu fotografia să se trimită la administrația »Foi Poporului« în Sibiu (Nagyszeben) sub nume de »Serioasă«. Discreția să garantează.

In fabrica de postav

alui Scholze și Preissler, sunt primite țesătoare și lucrătoare învățate cu meseria aceasta.

Doritoarele să se întâlnească cu cărțile lor de lucru la d-na Preissler în strada Hecht Nr. 44.

Anunț.

Trei veri toți trei cu certificat și o mașină de săpat re află de vânzare la Lazar Vulk, Sibiu, Lohmüle I.

La croitoria J. PETRAȘCU

Sibiu

se caută **2-3 lucrători buni.**

Moșie de dat în arândă,

pe hotarul Turdel de 226-300 jugăre catastrale constatătoare din pământ strător de I-a clasa, livezi și fînaț. Moșia e de arândat cu 1 Oct. a. c. 1916. Informațiuni la Dl Dr. Octavian Rusu la banca Albina, în Sibiu strada măcelarilor.

CAFEA

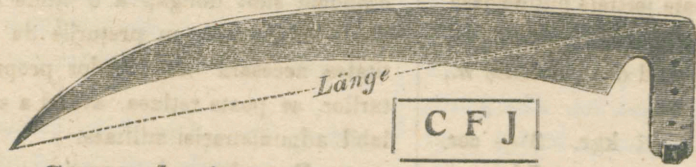
cu 50% mai ieftină decât la alții, având un gust plin de aromă, americană, potrivită prin conținutul ei bogat și bun pentru a face economie, dimpreună cu zahărul trebuincios pentru ea. life-rează în saculețe de probă de câte 5 Kg. cu 26 Cor. firma:

A. Sapira

Export de cafea în M. Rahó 526

Carol F. Jikeli, SIBIU și ALBA-IULIA

CFJ

Insignul pentru
coase

Coase : Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată Cor. 2.40 2.40 2.40 2.60 2.60

Insignul pentru
nicovala și ciocane

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă schimb orice coasă provăzută cu semnul C F J care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți, să dă o coasă pe deasupra.

Asortiment bogat în ciocane, verigi și nicovala pentru coase, cuți, țitoare pentru cuți emailate sau țincuite și aparate de bătut coasele.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

soșite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum : Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, mi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoria cea mai nouă.

Cea mai bună bere de Steinbruch

în butoaie și sticle dela

Fabrica de bere a Capitalei, soc. pe acții în Steinbruch

recomandă reprezentantul general

Sibiu. **G. A. SCHNEIDER, Sibiu.**

Telefon 147.

Femei române! Ascultați! Femei române!

Numai trebuie nici săpun, nici leșie la spălatul rufelor!

Spălați numai cu „Lavosin“.

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adecă totul, ce face cheltueli și osteneli cu spălatul rufelor, cruțați, chivernisiți cu: „Lavosin“.

„Lavosin“ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat pentru spălatul rufelor. „Lavosinul“ e garantat liber de clor. Cu „Lavosin“ se spală rufele alb scilpitor numai cu apă lină (adecă dabia caldășoară), fără osteneală.

„Lavosinul“ cruță rufele (nu se mai rupe așa curând) că, „Lavosinul“ nu conține clor, care, cum se știe mânăncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le sdrențe.

„Lavosinul“ desintectează rufele și le dă și miros plăcut. Spălatul rufelor cu „Lavosin“ e de 3 ori mai ieftină, de cât spălatul cu săpun și leșie.

1 dosă „Lavosin“ costă numai 1 cor. 85 fil. și ajunge pentru spălatul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

1 dosă mică costă 1 coroană. Instrucțiune română despre întrebuințarea Lavosinului se află pe dosă.

„Lavosinul“ e eminent pentru oteluri, spitalluri, sanatorii, internate, asiluri de săraci, casărni, mânăstiri, spalătoriai, băi etc.

„Lavosinul“ curăță podeli parchetate, podeli de scândură, vase de lemn, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin“ în Viena.

Singura vânzare pentru Transilvania.

Hermina Niemandz născ. de Benkner.

Brașov (Brassó), Târgul caior Nr. 28.

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentanți solvenți).

Kalodont

Cremă de dinți 90 filleri

Sprînzîni Industria română

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie“. Sibiu, (Burgergasse) Nr. 7, Nagyszeben.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dame și bărbați.

Ghete cu zug din piele crepată Kr. 25-50

Prețul după cursul zilei.

1500 părechi de bocconcl

cu prețul dela 45 cor până la 50 cor. lucrăți din materialul cel mai bun pentru domni, muncitori și militari.

Ghete de copii Nr. 20-25 26-28 29-34

K. 9-20 13-20 20-28

Ghete de dame Nr. 35-42 de bărbați Nr. 39-47

K. 25-40 K. 30-60

Catalog nu dăm afară până după războiu.

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!

Catalog nu dăm până după războiu.

Berea albă și neagră din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu